

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **Dr. M.**, zastoupen Mgr. Martinem Laipoldem, advokátem, se sídlem U Plynárny 1290/99, Praha 10, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 28. 6. 2013, č. j. 59 Af 14/2012 - 48,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce Dr. M. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 28. 6. 2013, č. j. 59 Af 14/2012 - 48, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (dále také „krajský soud“) napadeným rozsudkem ze dne 28. 6. 2013, č. j. 59 Af 14/2012 - 48, zamítl žalobu Dr. M. (*krajský soud nesprávně uvádí „Dl. M.“*), kterou se domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí Generálního ředitelství cel (dále jen „žalovaný“) ze dne 6. 6. 2012, č. j. 16819-3/2012-900000-302, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a současně potvrzeno rozhodnutí Celního ředitelství v Ústí nad Labem (dále též „celní ředitelství“) ze dne 14. 3. 2012, č. j. 1400-3/2012-200100-21, kterým byl zamítnut návrh žalobce na obnovu řízení ukončeného pravomocným rozhodnutím Celního úřadu Česká Lípa (dále také „správce daně“) ze dne 3. 7. 2006, č. j. 3478/06-1562-01, o nařízení exekuce na příkázání pohledávky na peněžní prostředky na bankovním účtu žalobce k vymožení pohledávky v rámci mezinárodní pomoci při vymáhání pohledávek.

Krajský soud v odůvodnění svého rozsudku nejprve předestřel obsah podání účastníků řízení a průběh posuzovaných daňových řízení. Jde-li o věc samu, neshledal, že by byl výrok žalobou napadeného rozhodnutí v nesouladu s jeho odůvodněním. Je skutečností, že v odůvodnění uvedené číslo exekučního příkazu Celního úřadu Česká Lípa (z roku 2007) neodpovídá označením exekučnímu příkazu přezkoumávanému výrokem žalovaného. Toto

zjištění krajského soudu (žalobcem nebylo namítáno) svědčí o zřejmém pochybení žalovaného při odůvodňování výroku svého rozhodnutí. Nemá však vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé a proto nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nesrozumitelnost.

Krajský soud neshledal, že by v projednávané věci byly dány podmínky pro obnovu řízení ve smyslu ust. § 117 odst. 1 písm. a) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“). Je tomu tak proto, že obnova řízení je mimořádný opravný prostředek, který umožňuje z důvodů skutkových omylů zjištěných až po právní moci napadených rozhodnutí rozhodnout nově v téže otázce. Při obnově řízení lze akceptovat skutečnosti a důkazy, které vyšly najevo až po ukončení původního řízení. Těmito skutečnostmi jsou existující děje či práva, které tvoří skutkový stav celé věci. Skutkový stav věci však netvoří právní normy a právní názory v žádné z podob, ve kterých se mohou vyskytovat (judikatura, doktrína, interní směrnice). Žalobcem poukazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2010, č. j. 5 Afs 48/2007 - 173, který se vyslovuje k tomu, jak má být interpretována otázka povinnosti správních orgánů při vymáhání cizozemských rozhodnutí, není novou skutečností nebo novým důkazem ve smyslu ust. § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu. Jde o akt aplikace práva (výkladu norem), a nikoliv o otázku skutkovou. Daný rozsudek proto nepředstavuje novou skutečnost či důkaz, jenž by osvědčoval realitu existující v době před rozhodnutím Celního úřadu Česká Lípa ze dne 3. 7. 2006, č. j. 3478/06-1562-01. Domáhá-li se pak žalobce v kontextu tohoto právního názoru provedení důkazu o způsobu a formě doručení zahraničního platebního výměru (vykonatelného nedoplatku zahraničního celního úřadu), nejedná se o žádnou novou skutečnost, ale o okolnost, která byla součástí již tehdejšího rozhodování celního úřadu. Chce-li nyní žalobce ověřovat, zda mu bylo cizozemské rozhodnutí doručeno v českém jazyce, nejde rovněž o novou skutečnost, ale o fakt, který zde existoval dříve.

Nesprávný a nepřipadný je názor žalobce dovozuje-li, že ve smyslu zák. č. 191/2004 Sb., o spolupráci při vymáhání finančních pohledávek, byla otázka doručení platebního výměru či jeho „způsobilosti – formy“ předběžnou otázkou pro vydání exekučního příkazu a že bylo třeba návrhu na obnovu řízení vyhovět podle ust. § 117/1 písm. d) daňového řádu. Otázka posouzení kvality zahraničního platebního výměru je otázkou „právní kvality“ listinného podkladu rozhodnutí v rámci rozhodovacího procesu správce daně. Toto posouzení nepřísluší jinému orgánu, ani není samostatnou otázkou téhož orgánu (jako je jiné podkladové rozhodnutí). Jde tedy o výklad právní normy a nikoliv o předběžnou otázku. Návrh na obnovu řízení nebyl proto důvodný ani s poukazem na ust. § 117/1 písm. d) daňového řádu.

Žalobce se rovněž mýlí, má-li za to, že v jeho věci měl správní orgán (žalovaný) z úřední povinnosti přistoupit k přezkoumání rozhodnutí ve smyslu § 121 a násl. daňového řádu (přezkum). Je tomu tak proto, že žalobce nemá subjektivní právo na přezkoumání rozhodnutí (jde o výkon dozorcího práva). Není tedy nadán právním nárokem domáhat se soudní cestou, aby k přezkoumání daného rozhodnutí došlo z úřední povinnosti výkonem dozorcího práva nadřízeného správce daně.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce Dr. M. jako stěžovatel (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou výslovně opřel o důvody obsažené v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Stěžovatel především namítá pochybení krajského soudu, pokud došel k závěru, že poukazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2010, č. j. 5 Afs 48/2007 - 173, nemá v jeho věci statut důkazu, který nemohl v původním řízení použít, neboť neexistoval. V tomto směru proto musí poukázat na jinou svou věc, v níž Celní ředitelství v Ústí nad Labem tento judikát uznalo jako důkaz a v odvolacím řízení proti výkonu jiného cizozemského rozhodnutí uspěl. Pokud by se mělo na uvedený judikát nahlížet jako na pouhý právní výklad, pak by nemohl být ani předkládán jako důkaz. Nesprávný je i právní závěr

pokračování

krajského soudu v otázce, zda v přezkoumávaném rozhodnutí byla řešena předběžná otázka o způsobilosti zahraničního platebního výměru k jeho výkonu ve smyslu zákona č. 191/2004 Sb. Správní soud v této souvislosti opomenul důležitou otázku, a to, že se jedná o cizozemský výměr, který není přímo vymahatelný na území České republiky, a jeho vymahatelnosti proto musí předcházet žádost o jeho vymáhání. Jelikož tuto žádost lze ze strany dožádaného státu odmítnout, lze konstatovat, že samotný exekuční orgán před rozhodováním v exekučním řízení předběžně posuzuje, zda toto cizozemské rozhodnutí spadá po režim zákona č. 191/2004 Sb. Tento režim nelze zaměňovat s obvyklým postupem při výkonu tuzemských rozhodnutí. Z těchto důvodů má za to, že v projednávané věci existovala předběžná otázka, a že tedy byly dány podmínky pro povolení obnovy řízení podle ust. § 117 odst. 1 písm. d) daňového řádu. Krajský soud pochybil i tím, pokud došel k závěru, že jako účastník řízení není nadán právem domáhat se nyní soudní cestou nařízení přezkoumání správního rozhodnutí. Vyslovený právní názor krajského soudu je ryze formalistický a vzbuzuje dojem, že výkon státní moci je závislý pouze na libovůli státních orgánů, bez možnosti soudního přezkumu jejich činnosti. Takový výklad je nesprávný a mohl mít za následek vadu v řízení a v důsledku této vady i chybné rozhodnutí. Rozsudek krajského soudu je nadto nepřezkoumatelný. V prvé řadě správní soud opět pochybil v označení jeho jména. Jde o totožnou chybu, jako ve věci vedené krajským soudem pod sp. zn. 59 Ca 52/2008. Jeví se mu tedy více než pravděpodobné, že správní soud v této věci mohl vycházet a rozhodovat na základě důkazů majících původ v poukazované věci sp. zn. 59 Ca 52/2008 a nikoliv jen z těch, které jsou uvedeny v tomto rozsudku. Rozsudek je však zatížen i jinou vadou řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Je tomu tak proto, že pokud krajský soud zjistil v průběhu řízení závažné skutkové nesrovnalosti, bylo jeho povinností nařídit jednání. Tímto způsobem však správní soud ale nepostupoval. Naopak, přezkoumával zmatečnost napadeného rozhodnutí, aniž věděl, že tímto rozhodnutím rozhoduje o odvolání proti správnímu aktu Celního úřadu Česká Lípa č. j. 7061/07-156200-021 a č. j. 3478/06-1562-01. Je tomu tak proto, že v návrhu na obnovu řízení žádal o obnovu obou řízení.

Žalované Generální ředitelství cel považuje kasační stížnost za neopodstatněnou a zcela se ztotožňuje s odůvodněním rozsudku krajského soudu. Je tomu tak proto, že se krajský soud vypořádal se všemi žalobními námitkami a vyslovené právní závěry jsou souladné se zákonem a jsou i logicky a srozumitelně odůvodněné. Rozsudek tedy netrpí namítanou nepřezkoumatelností. Zcela nedůvodné jsou pak námitky o vadných právních závěrech krajského soudu spočívající v tom, že ve správním řízení nebyly naplněny podmínky pro povolení obnovy napadeného rozhodnutí ve smyslu § 117 odst. 1 písm. a) a d) daňového řádu. Je tomu tak proto, že právní názor obsažený v judikátu poukazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu není ve skutečnosti žádným důkazem, ale jen pouhým právním názorem. Stejně tak ob stojí i názor krajského soudu ke stěžovatelem předestírané, ale ve skutečnosti neexistující předběžné otázce ve vztahu k zahraničnímu exekučnímu titulu ve smyslu zákona č. 191/2004 Sb. a § 99 daňového řádu. V souladu se zákonem je i interpretace krajského soudu, že žalobce není nadán právním nárokem domáhat se soudní cestou, aby k přezkoumání daného rozhodnutí došlo výkonem dozorčího práva nadřízeného správce daně. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu při vázanosti rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Z kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatel podává svůj mimořádný opravný prostředek explicitně nejen z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., ale také z důvodu obsaženého v ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy pro nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, případně pro jinou vadu řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Jde-li o stěžovatelem vytýkanou nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, Nejvyšší správní soud konstatuje, že jde o vlastnost rozhodnutí správních soudů, ke které je povinen přihlížet z úřední povinnosti. Z tohoto důvodu se proto zabýval i sám otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozsudku. K posouzení otázky přezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pak přistoupil přednostně před právním posouzením věci samé. Je tomu tak proto, že by bylo přinejmenším předčasné, aby se Nejvyšší správní soud nejdříve zabýval právním posouzením věci samé, bylo-li by současně napadené rozhodnutí krajského soudu skutečně nepřezkoumatelné, či založené na jiné vadě řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. náleží Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, uveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírký nálezů a usnesení Ústavního soudu, náleží Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, uveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírký nálezů a usnesení Ústavního soudu), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces, jakož i pojem právního státu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je i povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle ust. § 54 odst. 2 s. ř. s.). Z odůvodnění rozhodnutí proto musí především vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé.

Nejvyšší správní soud nepominul ani náleží Ústavního soudu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06 (dostupný na www.nalus.usoud.cz), v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Ostatně Ústavní soud i v náleží ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na www.nalus.usoud.cz), rovněž konstatoval, že: „*Soudy jsou povinny svá rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny*“.

Otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí správních soudů se Nejvyšší správní soud zabýval ve své judikatuře již dříve. Bylo tomu tak např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, který byl uveřejněn pod č. 244/2004 Sbírký rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, v němž vyložil, že: „*Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné*“. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, který byl publikován ve Sbírci rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 133/2004, pak vyslovil Nejvyšší správní soud názor, že: „*Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny*“. Nejvyšší správní soud též judikoval v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, dostupném na www.nssoud.cz, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsaný skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu*

pokračování

§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.“. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, dostupném na www.nssoud.cz, tento soud vyslovil právní názor, že: „*Nezabýval-li se krajský soud řádně uplatněným žalobním bodem a místo toho odkázal na odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu, které problematiku, na niž žalobní bod dopadal, vůbec neřešilo, nelze než soudní rozhodnutí zrušit, neboť je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]“.* V rozsudku ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, dostupném na www.nssoud.cz, pak Nejvyšší správní soud judikoval, že: „*Rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, pokud z něho jednoznačně nevyplývá, podle kterých ustanovení a podle jakých právních předpisů byla v kontextu podané správní žaloby posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí“.* Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2009, č. j. 7 Aps 2/2009 - 197, je řízení před krajským soudem zatíženo jinou vadou řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé i tehdy, „*existuje-li rozpor mezi obsahem žaloby a jejím petitem, případně je protichůdný již samotný petit, a tyto rozpory nebyly odstraněny ani po provedeném jednání před soudem“.*

Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný a jak uvážil o pro věc zásadních skutečnostech (uplatněných žalobních bodech), resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Uvedené pak musí nalézt svůj odraz v odůvodnění soudního rozhodnutí. Je tomu tak proto, že jen prostřednictvím odůvodnění lze dovodit, z jakého skutkového stavu správní soud vyšel a jak o něm uvážil. Co do rozsahu přezkoumávání správního rozhodnutí (po věcné stránce) je správní soud, nestanoví-li zákon jinak (srov. ust. § 75 odst. 2 s. ř. s. v návaznosti na ust. § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), vázán dispoziční zásadou. Z rozsudku musí být patrné, jak se správní soud vypořádal se vznesenými žalobními body a k nim se vztahující zásadní žalobní argumentací. Ponechat stranou nelze ani okolnost, že odůvodnění soudního rozhodnutí v podstatě předurčuje možný rozsah opravného prostředku vůči němu ze strany účastníků řízení. Pokud by soudní rozhodnutí vůbec neobsahovalo odůvodnění nebo by nerefletovalo na žalobní námítky a na zásadní argumentaci, o kterou se opírají, pomíjelo by jednotlivá podání žalobce a námítky v nich uvedené, mělo by to nutně za následek jeho zrušení pro nepřezkoumatelnost. Měl-li by pak být rozsudek správního soudu založen na jiné vadě řízení ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., muselo by se jednat o takovou vadu v řízení před krajským soudem, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Z napadeného rozsudku krajského soudu je zřejmé, že správní soud při svém rozhodování posuzoval zákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného generálního finančního ředitelství v mezích podané správní žaloby stěžovatele ze dne 6. 8. 2012. Z uvedeného rozsudku vyplývá, z jakého skutkového stavu krajský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Z rozsudku je rovněž patrné, z jakých důvodů má krajský soud za to, že obstojí žalobou napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 6. 2012, č. j. 16819-3/2012-900000-302, resp. proč má krajský soud vyslovené právní závěry odvolacího správního orgánu za příléhavé a naopak, z jakých důvodů jsou žalobní námítky stěžovatele liché, mylné anebo vyvrácené. Krajský soud dostatečně srozumitelně vyslovil svůj názor na to, z jakých důvodů nebyly v projednávané věci naplněny zákonné podmínky pro povolení obnovy řízení ve vztahu k exekučnímu příkazu Celního úřadu Česká Lípa ze dne 3. 7. 2006, č. j. 3478/06-1562-01, a to jak podle § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu, tak i podle § 117 odst. 1 písm. d) téhož zákona. Správní soud se přitom vypořádal i s předestřenou argumentací stěžovatele jako žalobce poukazující na judikát Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2010, č. j. 5 Afs 48/2007 - 173, který je dostupný na www.nssoud.cz. Stranou pozornosti krajského soudu nezůstala ani obtížně uchopitelná žalobní námitka stěžovatele, který v rámci své správní žaloby ve věci o zamítnutí návrhu na obnovu řízení podle §117 daňového řádu - bez jakéhokoliv opodstatnění - vytýkal žalovanému, že v jeho věci nevydal rozhodnutí o nařízení přezkoumání původního exekučního příkazu ex offo. V tomto směru je zásadní okolností to, že se stěžovatel svou žalobou domáhal v mezích ust. § 65 odst. 1 a násl. s. ř. s. přezkoumání rozhodnutí

žalovaného ze dne 6. 6. 2012, č. j. 16819-3/2012-900000-302, a nikoliv přezkoumání neexistujícího rozhodnutí žalovaného o nařízení přezkoumání exekučního příkazu (§ 121 daňového řádu), či že se svou žalobou stěžovatel nedomáhal ochrany před nečinností žalovaného ve smyslu § 79 a násl. s. ř. s.

Pokud krajský soud v záhlaví svého rozsudku uvedl nesprávné křestní jméno stěžovatele – Dl. namísto správného jména Dr. - jedná se o prostý a zřejmý omyl, resp. písařskou chybu. Z obsahu správního spisu je totiž patrné, že žalovaný posuzoval zákonnost rozhodnutí správních orgánů, jimiž byly stanoveny veřejnoprávní povinnosti žalobci (stěžovateli), a nikoliv jiné osobě – Dl. M. Ostatně, i datum narození u Dr. M. a Dl. M. je ve všech případech uváděno stejné, a to X. Pochopitelně, oprava křestního jména tehdejšího žalobce v rozsudku musí být provedena předepsaným způsobem (§ 54 odst. 4 s. ř. s.).

Stěžovatel se také mylí v tom, že řízení před krajským soudem bylo zatíženo jinou vadou řízení, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé (krajský soud měl rozhodovat v rozporu se zákonem bez nařízení jednání, ačkoliv toto ústní jednání se mělo konat z důvodů závažných skutkových nesrovnalostí). Nejvyšší správní soud v tomto směru neshledal, že by se nesrovnalosti takového charakteru vyskytly. Ostatně ani sám stěžovatel je blíže nespécifikoval. Z předloženého soudního spisu je naopak patrné, že se stěžovatel ani nedomáhal nařízení jednání. Stejně tak se nedomáhal ani doplnění důkazů provedených správním orgánem, či provedení důkazů nových. Nadto sám zástupce stěžovatele ve svém podání ze dne 9. 1. 2013 vyslovil souhlas s rozhodnutím o věci samé bez nařízení ústního jednání. Nepřípadná je i domněnka stěžovatele, že si krajský soud nebyl vědom toho, zda přezkoumává rozhodnutí ve věci odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Celního úřadu Česká Lípa sp. zn. 7061/07-156200-021, či sp. zn. 3478/06-1562-01, s poukazem na to, že se stěžovatel domáhal jednou písemností obnovy řízení ve vztahu k oběma těmto rozhodnutím. Krajský soud si byl naopak vědom toho, že posuzuje zákonnost rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 6. 2012, č. j. 16819-3/2012-900000-302, ve vztahu k rozhodnutí Celního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 14. 3. 2012 ohledně návrhu na obnovu řízení ukončeného pravomocným exekučním příkazem č. j. 3478/06-1562-01 ze dne 3. 7. 2006 (nikoliv tedy ve věci návrhu na obnovu řízení stran rozhodnutí sp. zn. 7061/07-156200-021). Správní soud se sám (i bez návrhu stěžovatele obsaženého v žalobě) zabýval zřejmým omylem v psaní u žalovaného správního orgánu, který v odůvodnění tyto čísla jednací exekučních příkazů zaměnil. Neshledal při tom, že by tento omyl měl za následek nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného.

Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že rozsudek krajského soudu není nepřezkoumatelný, a neshledává ani to, že by napadený rozsudek byl zatížen jinou vadou řízení ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Stěžovatel též namítá, že krajský soud posoudil nesprávně po právní stránce otázku naplnění důvodů k povolení obnovy řízení, ukončeného pravomocným exekučním příkazem ze dne 3. 7. 2006, č. j. 3478/06-1562-01.

Podle ust. § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu se řízení ukončené pravomocným rozhodnutím správce daně obnoví na návrh příjemce rozhodnutí, nebo z moci úřední, jestliže vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění příjemce rozhodnutí nebo správce daně uplatněny v řízení již dříve a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí.

Podle ust. § 117 odst. 1 písm. d) daňového řádu se řízení ukončené pravomocným rozhodnutím správce daně obnoví na návrh příjemce rozhodnutí, nebo z moci úřední, jestliže rozhodnutí záviselo na posouzení předběžné otázky a příslušný orgán veřejné moci o ní dodatečně rozhodl jinak způsobem, který má vliv na toto rozhodnutí a jemu předcházející řízení.

pokračování

Mezi účastníky řízení nebylo sporu o tom, že by byl správními orgány či krajským soudem nedostatečně zjištěn skutkový stav věci, ani to, že by ke dni 20. 1. 2012 (datum podání žádosti) nebyly na straně stěžovatele zachovány lhůty k uplatnění mimořádného opravného prostředku (návrhu na obnovu řízení). Spornými byly jen otázky, zda judikatorní názor Nejvyššího správního soudu vyslovený v rozsudku tohoto soudu ze dne 25. 2. 2010, č. j. 5 Afs 48/2007 - 173, lze považovat ve smyslu ust. 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu za novou skutečnost nebo důkaz, který nemohl být uplatněn již v původním řízení a zda exekuční příkaz závisel na posouzení předběžné otázky a zda o této předběžné otázce rozhodl příslušný orgán po vydání exekučního příkazu jinak.

Krajský soud došel k závěru, že ve věci exekučního příkazu nebyly dány podmínky pro povolení nebo nařízení obnovy řízení stanovené v ust. § 117 odst. 1 písm. a) a d) daňového řádu.

Předně je třeba konstatovat, že právní úprava umožňující použití mimořádného opravného prostředku – obnovy řízení podle § 117 a násl. daňového řádu je v podstatě totožná (jde-li o důvody posuzované v této věci) s právní úpravou obnovy řízení, jak byla koncipována v zákoně č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“). Pro posouzení naplnění podmínek pro povolení obnovy řízení podle daňového řádu jsou proto v zásadě použitelné právní názory správních soudů vztahujících se k těmto, jež byly již vysloveny v případech, na něž dopadal zákon o správě daní a poplatků (§ 54 a násl.). Tak např. již v rozsudku ze dne 27. 2. 2004, č. j. 6 A 86/2002 - 55, dostupném na www.nssoud.cz. Nejvyšší správní soud konstatoval, že: *„Správce daně je povinen jednotlivě zkontrolovat u každé skutečnosti a každého důkazu, jimiž se dokládá návrh na povolení obnovy řízení, zda odůvodňují povolení obnovy řízení či nikoliv (§ 54 odst. 1 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků). Rozhodnutí, jímž se v odvolacím řízení zamítá odvolání proti rozhodnutí, kterým byl zamítnut návrh na obnovu řízení a které je odůvodněno skutečnostmi vyvracejícími navrhované důvody obnovy, je v souladu se zákonem“*. V rozsudku ze dne 28. 5. 2008, č. j. 1 Afs 59/2008 - 58, dostupný na www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud vyslovil názor, že: *„Při rozhodování o obnově řízení zkontroluje správce daně jen to, zda je tu dán některý z důvodů obnovy podle § 54 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků; průběhem ani výsledkem vyměřovacího řízení se nad rámec těchto důvodů již nezabývá. Námitkou poukazující na vady vyměřovacího řízení proto nelze účinně zpochybnit zákonnost rozhodnutí ve věci obnovy řízení“*. Posléze v rozsudku ze dne 31. 5. 2011, č. j. 8 Afs 20/2011 - 68, dostupném na www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud konstatoval, že: *„Za novou skutečnost/důkaz ve smyslu § 54 odst. 1 písm. a) zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, nelze považovat trestní rozsudek vydaný po pravomocném skončení řízení, jebož obnovy se daňový subjekt domáhá, a to zejm. za situace, kdy tento subjekt mohl již v původním řízení uplatnit skutečnosti uvedené v trestním rozsudku“*. Otázka naplnění podmínek pro povolení obnovy daňového řízení nezůstala ani stranou pozornosti nižších správních soudů. Např. Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 27. 6. 2007, č. j. 9 Ca 285/2005 - 34, vyslovil právní názor, že: *„I. Pokud nemá správce daně žádné nové skutečnosti nebo důkazy, které by zpochybňovaly v předchozím daňovém řízení žalobcem předložené důkazní prostředky, jež správci daně postačovaly k prokázání oprávněnosti uplatněných daňových odpočtů, není dán důvod pro nařízení obnovy řízení dle § 54 odst. 1 písm. a) zákona č. 337/1992 Sb. II. Novou skutečností, představující důvod pro povolení obnovy řízení ve smyslu § 54 odst. 1 písm. a) zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, může být pouze skutečnost existující již v době původního rozhodování správce daně o daňové povinnosti žalobce, která v souhrnu s dalšími skutečnostmi vytváří skutkový stav, jenž zde byl v době vydání rozhodnutí, k němuž se mimořádný opravný prostředek upíná (viz § 56a odst. 1 daňového řádu), a která nově, to jest až po právní moci tohoto rozhodnutí, vyšla najevo, když předtím nebyla známa ani žalobci, ani správci daně, a nemohla být proto správcem daně při rozhodování vzata v úvahu“*.

Jak již uvedl krajský soud, na soudní rozsudky (včetně rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2010, č. j. 5 Afs 48/2007 - 173) je třeba nahlížet nikoliv jako na důkazy (okolnosti osvětlující skutkový stav věci) či nové skutečnosti představující důvod pro povolení obnovy řízení, ale jako na rozhodnutí, jež obsahují úvahy a názory toho kterého soudu

na skutkový děj v jimi posuzovaných věcech (na posuzované skutkové okolnosti - důkazy). To znamená, že jde svou povahou výlučně a toliko o právní názor obsahující např. výklad právní normy a hodnocení skutkového stavu té které konkrétní věci. Na tomto jeho charakteru ničeho nemění ani okolnost, že v nyní posuzované věci byl tento názor zaznamenán v listinné podobě - veřejné listině, kterou by formálně bylo možno považovat za důkaz ve smyslu § 31 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků, resp. § 93 daňového řádu.

Obnova řízení podle § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu je vázána na existenci nových skutečností nebo důkazů, které nemohly být bez zavinění příjemce rozhodnutí nebo správce daně uplatněny v řízení již dříve a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí. Jde tedy o právní skutečnosti nebo důkazy osvětlující skutkový stav věci, která byla pravomocně skončena. Takovým důkazem nebo skutečností není poukazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2010, č. j. 5 Afs 48/2007 - 173. Nic totiž nebránilo stěžovateli, aby již v původním řízení namítal nesplnění podmínek pro vydání exekučního příkazu (srov. i shora uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2011, č. j. 8 Afs 20/2011 - 68).

Stěžovatel se mylí, pokud s poukazem na zákon č. 191/2004 Sb., dovozuje, že v projednávané věci byly naplněny důvody k povolení obnovy řízení z důvodu obsaženého v ust. § 117 odst. 1 písm. d) daňového řádu, a že tuto otázku nesprávně právně posoudil krajský soud v předchozím řízení.

Předběžnou otázkou ve smyslu § 28 zákona o správě daní a poplatků, resp. § 99 daňového řádu je taková otázka, o které buď již rozhodl příslušný orgán veřejné moci (v tomto případě je rozhodnutím o ní správce daně vázán), nebo otázka, o které přísluší rozhodnout jinému orgánu veřejné moci, ale nebylo o ní doposud rozhodnuto. V tomto případě si může správní orgán tuto otázku předběžně posoudit sám (např. otázka platnosti smlouvy) nebo může dát podnět příslušnému orgánu k jejímu posouzení, či může vyzvat daňový subjekt, popřípadě jinou osobu zúčastněnou na správě daní, aby podala žádost o zahájení řízení před příslušným orgánem veřejné moci ve lhůtě, kterou mu správce daně určí.

Aby však byl naplněn důvod k obnově řízení podle § 117 odst. 1 písm. d) daňového řádu, muselo by napadené rozhodnutí (exekuční příkaz) záviset na posouzení předběžné otázky správcem daně a současně by musel o této „předběžné otázce“ dodatečně rozhodnout (po vydání exekučního příkazu) příslušný orgán veřejné moci jinak – tj. způsobem, který má vliv na toto rozhodnutí (exekuční příkaz) a jemu předcházející řízení. Správce daně však o žádné takové otázce, která by měla statut předběžné otázky, před vydáním exekučního příkazu nerozhodoval (ani ve smyslu ust. § 28 zákona o správě daní a poplatků ani podle zákona č. 191/2004 Sb. či jiného zákona). V projednávané věci tak nebyla splněna již první podmínka pro povolení obnovy řízení podle § 117 odst. 1 písm. d) daňového řádu. Nebyla však naplněna ani druhá z podmínek, při jejichž naplnění lze povolit obnovu řízení podle citovaného ustanovení daňového řádu, tj. že by o takové otázce (která byla pro správce daně předběžnou otázkou) rozhodl příslušný orgán dodatečně jinak. Ostatně ani sám stěžovatel, zastoupený advokátem, tedy osobou znalou práva, nebyl sto tuto „předběžnou otázku“, stejně jako dovozované rozhodnutí o ní, jakkoliv blíže specifikovat, přestože v tomto směru výlučně na něm v daňovém řízení vázlo důkazní břemeno.

Nelze proto přisvědčit ani stížnostnímu bodu, že krajský soud po právní stránce nesprávně posoudil otázku naplnění podmínek pro povolení obnovy řízení, zakončeného pravomocným exekučním příkazem správce daně.

Stěžovatel také nesprávně dovozuje, že krajský soud měl napadené rozhodnutí žalovaného zrušit, když žalovaný byl povinen přistoupit k přezkoumání exekučního příkazu ve smyslu § 121 a násl. daňového řádu (přezkum rozhodnutí), ale neučinil tak.

pokračování

Krajský soud v mezích řízení podle § 65 a násl. s. ř. s. přezkoumával zákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného (zde rozhodnutí o zamítnutí odvolání a potvrzení rozhodnutí Celního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 14. 3. 2012, č. j. 140-3/2012-200100-21, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatele o obnovu daňového řízení zakončeného exekučním příkazem). Nepříslušelo mu tedy v tomto řízení podle § 65 a násl. s. ř. s. jakkoliv posuzovat zákonnost napadeného postupu žalovaného, který ex offo nepřistoupil k přezkoumání exekučního příkazu. Je ve výlučné dispozici stěžovatele, aby sám vyvolal řízení vedoucí k přezkoumání exekučního příkazu a v něm se domáhal vydání rozhodnutí, které by bylo případně přezkoumatelné správním soudem, např. ve smyslu ust. § 65 odst. 1 či ust. § 79 s. ř. s. Vyslovený názor krajského soudu tak v žádném případě není formalistický, ale zcela odpovídá zákonu.

Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 28. 6. 2013, č. j. 59 Af 14/2012 - 48, není opodstatněná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti rozsudkem bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ust. § 109 odst. 2 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., za použití ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci úspěch neměl a podle obsahu spisu úspěšnému správnímu orgánu nevznikly žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. listopadu 2013

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu